

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Self-Efficacy and Performance in Self-management Support (SEPSS-36)

Juni 2024

Review: MHG Gerards

Invoer: ML Bokhorst

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Overige
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Communicatie; Tussenmenselijke interacties en relaties; Activiteiten; Participatie algemeen; Kwaliteit van leven; Sociaal functioneren; Zelfverzorging; Algemene taken en eisen

- *Korte beschrijving* → De SEPSS-36 meet hoe verpleegkundigen denken dat zij het zelfmanagement van hun patiënten kunnen ondersteunen en in hoeverre ze dat in de praktijk daadwerkelijk doen. Als er een groot verschil zit in het 'kunnen' en het 'doen' dan kan dat allerlei oorzaken hebben. Aan de hand van de resultaten kan een organisatie of afdeling nadere probleemanalyse doen of verbeteracties uitzetten. Het meetinstrument is ontwikkeld en gevalideerd onder verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten werkzaam in verschillende settings, maar ook voor andere zorgprofessionals te gebruiken. De vragen van het instrument zijn geordend aan de hand van het 5-A model¹ dat het proces van zelfmanagementondersteuning weergeeft. Een overkoepelende categorie is toegevoegd.
- *Doelgroep* → De SEPSS-36 kan in alle werksettings gebruikt worden. De patiëntengroep is mensen met een chronische aandoening, omdat zelfmanagementondersteuning daarop is gericht. De vragenlijst wordt bij zorgprofessionals afgenomen.
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke en Nederlandse versie* → Duprez V, van Hooft SM, Dwarswaard J, van Staa AL, van Hecke A, Strating MMH (2016)²

2 Doel van het meetinstrument

- Evaluatief/effectiviteit
- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → totaal 36 items, verdeeld over de volgende subcategorieën:
Achterhalen (6 items); Adviseren (6 items); Afspreken (6 items); Assisteren (6 items); Arrangeren (6 items); Overkoepelende competenties (6 items)
- *Invulinstructie* → deze vragenlijst brengt in kaart wat u kunt en doet op het gebied van zelfmanagementondersteuning in de praktijk. Denk bij het invullen aan de patiëntenzorg van de afgelopen week.
- *Meetniveau* → per item: wijze score (0-4):
- self-efficacy: helemaal niet (0), onvoldoende (1), redelijk (2), voldoende (3), heel goed (4)
- performance: nooit (0), soms (1), regelmatig (2), vaak (3), altijd (4)
- *Meetniveau* → per subcategorie: wijze score (0-4); meetniveau ordinaal/ratio-interval
Er worden gemiddelde scores berekend.
- *Meetniveau* → totaal: wijze score (0-24); meetniveau ordinaal/ratio-interval
Totaalscores voor self-efficacy en performance worden berekend door de scores per subcategorie op te tellen.

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja, all rights reserved

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit zijn gebaseerd op de volgende publicatie:
Duprez V, van Hooft SM, Dwarswaard J, van Staa AL, van Hecke A, Strating MMH. The development and psychometric validation of the self-efficacy and performance in self-management support (SEPSS) Instrument. 2016²

- **Interne consistentie**
→ Gehele lijst (n=523): Zelfeffectiviteit Cronbach's α : 0.96; Doen Cronbach's α : 0.95

→ Subcategorie vragenlijst:
subcat Achterhalen: Zelfeffectiviteit Cronbach's α : 0.85
Doen Cronbach's α : 0.95
subcat Adviseren: Zelfeffectiviteit Cronbach's α : 0.82
Doen Cronbach's α : 0.84
subcat Afspreken: Zelfeffectiviteit Cronbach's α : 0.89
Doen Cronbach's α : 0.88
subcat Assisteren: Zelfeffectiviteit Cronbach's α : 0.87
Doen Cronbach's α : 0.85
subcat Arrangeren: Zelfeffectiviteit Cronbach's α : 0.91
Doen Cronbach's α : 0.86
subcat Overkoepelende competenties: Zelfeffectiviteit Cronbach's α : 0.87
Doen Cronbach's α : 0.83

- **Reproduceerbaarheid**

- ✓ *Betrouwbaarheid (reliability)*

- Gehele lijst:

- ICC :

- zelfeffectiviteit 0.95 (0.88-0.98)

- doen 0.94 (0.85-0.98)

- Subcategorie lijst:

- subcat Achterhalen: Zelfeffectiviteit 0.92 (0.80–0.96)

- Doen 0.85 (0.67–0.94)

- subcat Adviseren: Zelfeffectiviteit 0.95 (0.87–0.98)

- Doen 0.96 (0.90–0.98)

- subcat Afspreken: Zelfeffectiviteit 0.90 (0.78–0.96)

- Doen 0.93 (0.83–0.97)

- subcat Assisteren: Zelfeffectiviteit 0.84 (0.62–0.94)

- Doen 0.86 (0.74–0.95)

- subcat Arrangeren: Zelfeffectiviteit 0.91 (0.79–0.96)

- Doen 0.86 (0.68–0.94)

- subcat Overkoepelende competenties: Zelfeffectiviteit 0.87 (0.69–0.94)

- Doen 0.83 (0.60–0.93)

- **Validiteit**

- ✓ *Content validity* → Op basis van een literatuurstudie naar competenties voor het ondersteunen van zelfmanagement in databanken en grijze literatuur is een lijst met competenties opgesteld. De basis voor de lijst waren door patiënten genoemde processen van zelfmanagement uit een literatuurstudie van Schuman-Green et al.³. Competenties gericht op verwante concepten zoals Samen Beslissen en Self-efficacy werden meegenomen. De conceptlijst is bediscussieerd door experts (n=10) vanuit verschillende settings.

- ✓ *Face validity* → De eerste versie van de vragenlijst is getest onder experts, verpleegkundigen en onderzoekers. Dit leidde tot de testvragenlijst van 46 items die na validatie is gereduceerd tot een 36-item vragenlijst.

- ✓ *Criterion validity* → geen gegevens bekend.

- ✓ *Construct validity*

- Gehele lijst:

- Confirmatory factor analysis (CFA) is uitgevoerd met Lisrel, waarbij vier indicatoren voor model fit zijn meegenomen: overall test of goodness of fit, RMSEA, SRMR en IFI.

- Onderscheidend vermogen

- Onafhankelijke t-tests:

- Verpleegkundigen die consulten voeren vs verpleegkundigen op een afdeling
Zelfeffectiviteit $t=3.70$, $p<0.001$

- Doen 4.17 $p<0.001$

- Verpleegkundigen vs verpleegkunde studenten

- Zelfeffectiviteit $t=2.21$ $p=0.03$

- Doen $t=4.23$ $p<0.001$

- Verpleegkundigen met vs verpleegkundigen zonder masteropleiding
Zelfeffectiviteit $t=0.94$ $p=0.35$
Doen 2.38 $p=0.02$
- Verpleegkundigen die ondersteunen van zelfmanagement belangrijk vinden vs verpleegkundigen die dit minder belangrijk vinden
Zelfeffectiviteit $t=2.10$ $p=0.04$
Doen $t=1.73$ $p=0.02^2$

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands, vertaald naar Engels
- *Benodigdheden* → vragenlijst, pen
- *Randvoorwaarden* → geen specifieke randvoorwaarden
- *Benodigde tijd* → ongeveer 20 tot 30 minuten
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

- *Interpretatie* → De vragenlijst is een zelf gerapporteerde vragenlijst. Een hoge score op zelfeffectiviteit betekent dat de participant een groot zelfvertrouwen in het eigen kunnen heeft op dat item. Het betekent niet dat iemand het daadwerkelijk kan toepassen. De score voor het 'doen' kan beïnvloed worden door persoonlijke factoren, maar ook door externe factoren.⁴

8 *Overige gegevens*

- Er is tevens een Engelstalige versie van het meetinstrument ontwikkeld.
- Er is een aangepaste versie van het meetinstrument ontwikkeld voor fysiotherapeuten.⁵

9 *Literatuurlijst*

1. Glasgow RE, Davis CL, Funnell MM, Beck A. Implementing practical interventions to support chronic illness self-management. *Jt Comm J Qual Saf.* 2003;29(11):563-574.
2. Duprez V, van Hooft SM, Dwarswaard J, van Staa A, van Hecke A, Strating MM. The development and psychometric validation of the Self-Efficacy and Performance in Self-management Support (SEPSS) Instrument. *J Adv Nurs.* 2016;72(6):1381-1395.
3. Schulman-Green D, Jaser S, Martin F, Alonzo A, Grey M, McCorkle R, et al. Processes of self-management in chronic illness. *J Nurs Scholarsh.* 2012;44(2):136-144.
4. van Hooft SM, Dwarswaard J, Bal R, Strating MM, van Staa A. What factors influence nurses' behavior in supporting patient self-management?: an explorative questionnaire study. *Int J Nurs Stud.* 2016;63:65-72.
5. Feleus A, Wevers L, Schiphof D, Verhoef J, van Hooft S, van Staa A. Content validation and psychometric evaluation of the Self-Efficacy and Performance in Self-management Support Instrument for Physiotherapists. *Arch Phys Med Rehabil.* 2024 Jan;105(1):49-58.